

GAZETA LWOWSKA.

Z **Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.**
Z **poczta kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont 2 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.**

PRENUMERATA

na GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM DZIENNYM i TYGODNIOWYM na drugi kwartał 1860
od 1. kwietnia do ostatniego czerwca:

na miejscu : : : : : 4 zł. } waluty austr.
z pocztą : : : : : 5 zł. }

Przesyłki (*franco*) odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Niższa Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Szwecya i Norwegia. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Wyspy Jońskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Mianowane. — Deputacya Izraelitów.)

Wiedeń, 13. marca. Najwyższem postanowieniem z dnia 4. marca raczył Jego c. k. apostoł. Mość zamianować najłaskawiej wikarego katedralnego przy lwowskim ormiańskim kościele metropolitalnym *Mikołaja Szymonowicza* kanonikiem lwowskiej ormiańskiej kapituły metropolitalnej.

— Dziś przed południem raczył Jego c. k. apostolska Mość udzielać audyencyi prywatnych i przyjmował najłaskawiej deputacye Izraelitów z Budy i Starej Budy, tudzież z wielkowiarydzkiego okręgu administracyjnego, które przybyły złożyć uniżoną podziękę za nadane Izraelitom prawo posiadania dóbr nieruchomych.

U s t a w a

o giełdach i o sensalach (maklerzach) dla towarów.

(Ciąg dalszy.)

§. 33. W taką księgę zaciągać ma sensal dla towarów wszystkie sprawunki bez żadnej różnicy, a w tych miejscach, gdzie się znajduje giełda dla towarów dołączyć także uwagę, czyli sprawunki te załatwione były na giełdzie, lub gdzieindziej, a to z osobnem przez cały rok nieprzerwanie bieżącym liczbowaniem, bez żadnego podskrobywania, zmieniania lub poprawek (§. 41), tudzież bez skrótów mogących wprowadzić w wątpliwość, i bez zostawiania miejsc próżnych.

Przy każdym sprawunku należy domieścić rok i dzień zawarcia o to umowy, nazwiska stron lub ich firmę, tudzież treść umowy z zupełnem wyliczeniem wszystkich właściwości odnoszącego się przedmiotu, jak niemniej umówione warunki, a to wyraźnie i dokładnie. W końcu ma sensal dać stronom do podpisania to miejsce w księdze, które odnosi się do sprawunku, lub jeden egzemplarz poświadczenia o zawartym układzie (§. 35), które w tej mierze ma być wystawione i u sensala przechowane.

§. 34. Każdy sensal dla towarów jest dalej obowiązany prowadzić osobny rejestr, i wpisywać wszystkie polecone mu i dopełnione sprawunki, a których nie można było wpisać natychmiast do księgi sensalów według postanowien §. 33., sprawunki te wciągać jednak należy dzień za dniem dosłownie do tej księgi ostatniej.

§. 35. Na każdy sprawunek ma sensal dla towarów wydać kontrahentom i wręczyć stronom podpisane poświadczenie zawartej umowy (Schlusszettel) z odwołaniem się do liczby, pod którą sprawunek ten zaciągnięty został do jego księgi. Poświadczenie to wręczone być powinno stronom lub ich pełnomocnikom najdalej w dwie godziny po zamknięciu giełdy, jeśli odnosi się do sprawunków, które zawarto podczas zboru giełdowego, lub przed zaczęciem pory giełdowej. Jeśli zaś odnosi się do sprawunków zawartych po upływie czasu giełdowego, natenczas wręczyć je należy zaraz w najbliższy dzień giełdowy przed rozpoczęciem giełdy. W miejscach, gdzie giełdy nie ma, tam należy poświadczenie rzeczzone wręczyć stronom niezwłocznie.

Jeśli poświadczenia tego nie chciała przyjąć strona którakolwiek, natenczas sensal ma tę okoliczność wciągnąć do swojej księgi, i stronę przeciwną natychmiast o tem uwiadomić. Sensal jest obowiązany na żądanie strony wydawać i później wyjątki z dziennika, które zawierają mają to wszystko, cokolwiek tylko o sprawunku zapisano.

§. 36. Skuteczność układu, w którym pośredniczył sensal, zaczyna się z podpisaniem się stron w księdze sensalnej (§§. 33 i 34) lub w przeznaczonym do tego poświadczeniu (Schlusszettel).

§. 37. Regularnie prowadzone dzienniki sensala dla towarów, poświadczenia o zawartym układzie, tudzież wydane przez niego według postanowień tej ustawy urzędowe potwierdzenia i wyciągi są zupełnie wiarogodnymi dowodami.

§. 38. Każdy sensal dla towarów jest obowiązany w sprawunkach, które według przedłożonych wzorów lub próbek zawarto, przechować je w całości z należytem oznaczeniem jako dowód wzajemny dla stron aż do zupełnego dopełnienia umowy, i przy dopełnieniu tej umowy, jeśli to nastąpi w miejscu zawarcia sprawunku — okazać stronom na ich żądanie.

§. 39. Jeśli umowa zawarta zerwana została za wzajemnem porozumieniem się stron, lub jeśli ją z jakiegobądź powodu strony te uznały za nieobowiązującą, natenczas układ ten wciągnięty być ma na ich żądanie ze wszystkimi szczegółami do księgi sensala.

§. 40. Za każdy sprawunek dopełniony należycie ma sensal prawo domagać się wynagrodzenia (senzaryę), a to, jeśli nie było w tej mierze innej umowy — od sprzedawcy, od dającego zastaw, od dostawcy, asekurującego lub od ekspedyenta. Upominać się może o to wynagrodzenie wtenczas, jeśli pośrednictwo jego to sprawiło, że sensal zapoznał między sobą obie strony, a ugoda o sprawunek stanęła jeszcze tegoż samego dnia bezpośrednio między stronami, lub jeśli odstąpiono od ugody zawartej prawomocnie.

Ilość senzaryi oznaczy ministerjum finansów w rozporządzeniach miejscowemi po wyroczeniu rządów krajowych i izb handlowych. Większego nad przepis wynagrodzenia nie może sensal żądać żadną miarą.

Spory o senzaryę należą do jurysdykcyi sądu handlowego.

§. 41. Sensalowi dla towarów zakazuje się srowo dozwalać sobie dopisków lub poprawek w księdze sensalnej, lub dozwalać tego komu innemu bez otrzymania wyższego w tej mierze pozwolenia, które tam, gdzie się znajduje giełda dla towarów wychodzi od c. k. komisarza giełdowego, a w innych miejscach od przełożonego zwierzchności rękodzielniczej.

Po otrzymaniu takiego pozwolenia, które jeśli zachodzi przy tem styczność z prawami przysługującymi stronom, udzielone być może tylko z ich wiedzą i wolą i za ich wspólnem podpisem — dopełnić należy zmiany w sposób następujący:

Miejsce przychodzące do poprawki w księdze sensalnej przekreślone być ma w taki sposób, by pozostało czytelne; następnie należy treść sprawunku przychodząca do poprawki przytoczyć pod nową liczbą porządkową; obydwie pozyeje tak przekreślona, jak i uzupełniona należy opatrzyć odnoszaczami się obostronnie znakami, i przy ostatniej dołączyć jeszcze i tę uwagę, że dopisek lub umieszczenie zmiany nastąpiło za przyzwoleniem c. k. komisarza lub przełożonego zwierzchności rękodzielniczej, który uwagę tę ztwierdzić ma własnoręcznym swym podpisem.

Również niewolno sensalowi poprawiać lub dozwolić na jakąkolwiek poprawkę poświadczenia o zawartej ugodzie (Schlusszettel), i nie powinien też podpisywać żadnego spisu towarów, który ma poprawki. Podskrobywać całkiem już niewolno.

§. 42. Samem tylko poruczeniem pośrednictwa w sprawunku nieupoważniono jeszcze sensala bynajmniej do tego, by odbierać miał wypłatę lub jakąbądź przy umawianiu się oznaczoną należytość; natomiast wolno mu odbierać zapłatę za powierzone mu towary, monety i wexle bez wyraźnego w tej mierze pełnomocnictwa.

§. 43. Za dopełnienie pośredniczonej z obowiązku swego umowy nie jest sensal odpowiedzialny. Każde jednak przewinięcie jego upoważnia stronę przez to poszkodowaną do żądania od niego wynagrodzenia.

Jak dalece sprawunek, przy którym wina niedopełnionego obowiązku ciąży na sensalu, obowiązuje jednak prawnie i wzajemnie strony należące do umowy, osądzić to na należy według przepisów powszechnych.

§. 44. W porządku rzeczy może sensal dozwolić przepatrywania księgi swej sensalnej i innych zapisków tylko zwierzchności rekodzielniczej, sądowi, a w miejscach, gdzie się giełda znajduje, c. k. komisarzowi giełdowemu.

Jeśli strona chciałaby przepatrzeć pozycję w księdze sensalnej ściągającą się do pośredniczonego sprawunku, tedy dozwolić jej na to można w ten sposób, by też strona powzięła wiadomość tylko o tym sprawunku, który ją właściwie obchodzi.

Trzecim osobom dozwolone być może wglądanie do księgi sensalnej, lub udzielony wyciąg z niej tylko na rozkaz urzędowy, lub za przyzwoleniem stron, a to w sposób powyżej wymieniony.

§. 45. Na wypadek śmierci, ustąpienia lub usunięcia sensala dla towarów, podczas jego tymczasowego uchylenia od służby, i w razie sprawienia nowej księgi sensalnej w miejsce dotychczas prowadzonej, należy dawną księgę w miejscach, gdzie się znajduje giełda dla towarów, złożyć opieczetowaną u c. k. komisarza giełdowego, a w innych miejscach u zwierzchności rekodzielniczych, które mogą w razie potrzeby wydawać z niej wyciągi, a po zrobionym użytku powinny opieczetowaną księgę opatrzyć urzędową pieczęcią na nowo.

§. 46. Każda strona, która od sensala z powodu pośredniczonego przezeń sprawunku żąda zabezpieczenia lub wynagrodzenia, udać się ma z tem do sądu handlowego, jeśli nie zasłała w tej mierze inna umowa, i jeśli nie idzie o zabezpieczenie hipoteczne. (Dokończenie nastąpi.)

Ameryka.

(Rozprawy w senacie. — Traktat z Meksykiem.)

Nowy Jork, 19. lutego. Na posiedzeniu senatu w Waszyngtonie podał demokratą Haum z Kalifornii wiadomość o zgonie senatora Broderick'a, że zginął w pojedynku, i postanowiono jednomyślnie przywdziać i nosić przez 30 dni żałobę, a prócz tego i posiedzenia odroczyć. Haum oddawał pochwałę zmarłemu, który własną pracą i talentem doszedł do godności senatora. Powodem pojedynku tego była sprzeczka polityczna. Republikanin Foster wliczał także zasługi zmarłego, wspominał o przyczynie śmierci Broderick'a, i oświadczył, że wypadłoby senatowi pomyśleć o tem, by zbrodni pojedynku zapobiedz. Zapytywał dalej, czy to przystoi, by senat oddawał cześć człowiekowi, który wbrew przykazaniu bożemu i ustawom ludzkim wystawiał zachwałę i niegodnie życie swoje na niebezpieczeństwo. Również i w izbie reprezentantów zajmowano się senatorem Broderickiem. — Wojska Stanów zjednoczonych stojące w Utah, mają w kwietniu wyruszyć w pochód nad wielkiego jeziora słonego, i udać się podobno nad Rio Grande.

Niedaleko Brownsville przyszło znowu do sporów krwawych między Amerykanami i Meksykanami. Trzydzieści mil powyżej miasta strzelali Meksykanie z dział do paropływu amerykańskiego „Ranchero“, a kilka strzałów było celnych i ugodziło okręt szkodliwie. Później dali Meksykanie ognia z brzegu meksykańskiego do wojsk pułkownika Ford za rzeką, i zranili przytem niebezpiecznie jednego Amerykanina. Pułkownik przeprowił się następnie przez rzekę i ścigał nieprzyjaciela. — Ogłoszono wyciąg z traktatu zawartego między M'Lane i Ocampo. Meksyk odstępuje Stanom zjednoczonym wiecznymi czasy prawo posiadania drogi przez cieśninę w Tehuantepek. Obydwie republiki obowiązują się strzedz i bronić nietylko tego gościńca, lecz i wszystkich innych gościńców przecinających kraj meksykański i łączących obydwie oceany, i przyrzekają zachować wzajemną neutralność. Po obydwóch stronach cieśniny założone być mają porta wolne, i żadne cła przewozowe nie będą pobierane. Amerykanie mogą też transportować tamtędy wojska i przybory wojenne. Niemniej przyznano im prawo używania gościńców począwszy od Rio Grande do zatoki kalifornijskiej. Wszystkim obywatelom amerykańskim zamieszkałym w Meksyku zabezpieczono także i wolność wyznania ich religijnego. W razie potrzeby wolno będzie Stanom zjednoczonym interweniować na rzecz dopełnienia postanowień zawartego traktatu.

Anglia.

(Dokończenie posiedzenia z 6. marca.)

London, 10. lutego. W przewarnej wczorajszym sprawozdaniu dalszego toku posiedzenia izby niższej z d. 6. marca wniósł sir de Lucy Evans mocję, jakby usunąć powoli dotychczasowy system kupna posad oficerskich w armii. Niepodobna od razu zrywać z dawnym systemem, należałoby jednak awansując oficerów uwzględnić bądź dłuższy przeciąg służby, bądź zasługi w obec nieprzyjaciela, bądź wreszcie czas czynnej służby w koloniach. Mocję tę popiera Rich, dowodząc że przy obecnym systemie nie ma młodych oficerów sztabowych w armii, a r. 1850 okazał najlepiej że starzy niezdolni są po większej części odpowiedzieć wymaganiom służby. Największym jednak złem w tem wszystkim jest to, że zamożność oficerów wprowadza przepych do korpusu oficerów, i tem samem już odstręcza ubogich wstępować do armii. Pułkownik Dexon i kapitan Vernon stawali w obronie dzisiejszego systemu. Zaprzeczając jakoby zbyt panował w korpusie oficerów, podnoszą obadwaj, że żaden oficer angielski nie jest w stanie wyżyć z swego żołdu, i że chcąc przypuścić zupełnie niezamożnych

do wyższych stopni w armii, potrzebaby podwyższyć naprzód płace oficerską. System przedajności posad oficerskich wypada zatem najtaniej państwu, a że dostarcza armii walecznych i zdolnych oficerów, dowiodły niezbicie wielkie wojny tego stulecia w Europie i Azji. Nakoniec odwołuje się kapitan Vernon na samego sędziwego wnioskodawcy, który w siedmiu miesiącach podczas wojny na półwyspie z porucznika doprowadził do podpułkownika, nie poniosłszy ani szylinga kosztu, a to samo już może poświadczyć, że system dotychczasowy nie stał na zawadzie prawdziwej zasłudze. Wielu jeszcze innych mowców zabierało głos, oświadczając się bądź za wnioskiem, bądź w duchu przeciwnym. Nakoniec podniósł się minister wojny sir Sidney Herbert i przyznając rzeczywiste wady dotychczasowemu systemowi, oświadcza, że niepodobna jednym zamachem przekształcić tak zależną od wielu względów korporację, jaką jest grono oficerów. Mowca zamysła wnieść w imieniu rządu, by nadal przedajne były tylko niższe stopnie oficerskie do majora. Na wyższe stopnie posuwałby rząd według dokładnie z góry określonego regulaminu po dawności służby, lub w miarę udowodnionych zdolności i położonych zasług. Lord Stanley podnosi jeszcze wiele uwag przeciw wnioskowi generała de Lucy Evans, a wkońcu przystępuje izba do głosowania i odrzuca wniosek większością 213 głosów przeciw 59. Posiedzenie zamknęło się o godzinie 1. po północy.

Na posiedzeniu z d. 7. marca zapowiedział w izbie niższej B. Cochrane na piątek zapytanie, czy rząd może przedłożyć zgromadzeniu wszystkie depesze, jakie pociągnęła za sobą sprawa chińska. Morckton Milnes oświadcza, że w poniedziałek do wiadomej mocy Kinglaka wnieśli poprawkę, by opuścić wszystkie słowa jak „anexacya Sabaudyi i Nissy“, i włożyć natomiast: „Izba wynurzy uniżenie swe głębokie ubolewanie Jej król. Mości, że z widocznym niedostatecznym powodów podniesiono kwestyę, która odnosi się do granic wielkiego państwa, zakreślonych i oznaczonych zgodną wolą Europy. Izba zapewni zarazem uniżenie Jej król. Mość, że swęj szczeręj pomocy udzieli doradcom tronu, by układy w tym przedmiocie doprowadzić do rezultatu, któryby się zgadzał z prawdziwym dobrem Francyi, Szwajcaryi i Włoch, tudzież z duchem istniejących traktatów i utrzymaniem spokoju Europy.“

Francya.

(Zaliczki na podniesienie przemysłu i rekodzielnictwa. — Doniesienia z Konstantynopola.)

Paryż, 10. marca. Cesarski program z d. 5. marca zapowiadał jak wiadomo znaczne zaliczki z skarbu publicznego na podniesienie przemysłu i rekodzielnictwa. „Wyjątkowo i za miernym procentem — obwieszczał list cesarski — zaliczone będą kapitały przemysłowi na polepszenie materyałów podobnie jak rolnictwu na przeprowadzenie drenowania.“ Obecnie ministrowie finansów i publicznych robót wypracowali odpowiedni projekt dla ciała prawodawczego, a w przedłożonym Cesarzowi sprawozdaniu wyrażają między innymi: „Rekodzielnicy francuscy chcą konkurować z przemysłem zagranicznym choćby nawet posiadali odpowiednie zasoby i dostateczną rękomię, nie tak łatwo znaleźliby na zwyczajnem targowisku pieniężnym kapitałów, któreby mogli spłacać w różnych ratach, rozdzielonych na dłuższy przeciąg czasu. Niniejszy projekt ustawy zamierza zaradzić tym trudnościom. W zasadzie należy przyznać na wszelki wypadek, że rząd samą nawet pożyczką nie powinien mieszać się w przedsiębiorstwa handlu i przemysłu. Jedynie co mu pozostaje uczynić, to tylko ogólnemi rozporządzeniami ułatwić działanie przedsiębiorstw prywatnych. Środki państwa, czyli raczej środki upodatkowanych obywateli przeznaczone są wyłącznie na cele publiczne. Co jest własnością ogółu nie może w porządku rzeczy iść na potrzebę pojedynczych osób. Z tem wszystkim lubo powyższe zasady za stałą służyć regułą, łatwo pojąć, że w nadzwyczajnych stosunkach można odstąpić od przyjętego porządku, jak to się już często zdarzało w naszym prawodawstwie finansowem.“ Rząd przeznaczył zatem 40 milionów na czteroprocentowe zaliczki dla rekodzielników, którzy pragną ulepszyć swe fabryki, maszyny, materyały itp.

— Dziennik Pays pisze: „Niekóre dzienniki podały datowany z d. 29. lutego telegram z Konstantynopola, który niepomysłnie przedstawia dzisiejsze stosunki w Turcyi. Nasze własne sprawozdania, które poczytujemy za prawdziwe, upoważniają nas zapewnić, że w gabinecie otomańskim nie zachodzi żadna różnica zdań i że pogłoski o powstaniach w prowincjach nie mają żadnej podstawy.“

Włochy.

(Czynność po warsztatach okrętowych. — Transporta wojskowe. — Przysposobienia wojskowe. — Zamachy skrytobójcze w Mesynie.)

Jak donosi Espero panuje wielka czynność w sardyńskich pomniejszych warsztatach okrętowych. Według nadesłanego z ministeryum wojny modelu budują barki rzeczne, które mogą być na prędce rozbrane i napowrót złożone i nadają się zarazem wybornie do transportu, pontonów i t. p. Wszystkie te barki mają być gotowe w pierwszych dniach kwietnia.

— Lombardia utrzymuje, że francuska administracya wojskowa pozawierała umowy z sardyńskimi furmanami, aby z Novi i Alessandrii przewieźć dziennie do Placencyi 2000 cetnarów rozmaitych przyborów wojennych. Transporta te rozpoczęły się już temi dniami.

— Do dnia 1. kwietnia ma cała armia sardyńska stanąć na stopie wojennej, lecz w artyleryi brakuje jeszcze przeszło 1000

koni. Utworzony pod San Maurizio obóz przepelnia się żołnierzami, i codziennie przybywają nowe jeszcze oddziały.

— Wychodzący w *Chambéry Courier des Alpes* donosi, że wynarasz rekrutów z klas 1830—1834 powstrzymany został w Sabaudyi.

— W **Neapolu** wyszedł dekret królewski, który ze względu na znaczny wzrost ludności w stolicy, uchwała rozszerzyć obręb miasta i ustanawia komisję, aby wypracowała odpowiednie plany.

— W **Mesynie** zdarzył się dnia 27. lutego wieczorem nowy niecny zamach skrytobójczy. Dnia 21. lutego słyszano wybuch bomby, która jak się później pokazało, zraniła czterech żołnierzy policyjnych. Śledztwo w tym wypadku poruciła władza prokuratorowi państwa Marsali, który niezwłocznie rozpoczął urzędowanie, lecz dnia 27. lutego ugodzony został z niewiadomej ręki trzykrotnie sztyłem i tak ciężkie odniósł rany, że wątpią aby ocalał.

Szwecya i Norwegia.

Chrystyania, 2. marca. Na przedwczorajszym posiedzeniu wybrał Storting członków deputacyi, która ma udać się na koronację Ich królewskich Mości do Sztokholmu i Drontheimu.

Rosya.

(Plemiona kaukaskie poddają się Kółno.)

Petersburg, 4. marca. Według najnowszych wiadomości z Kaukazu poddało się całe plemię Natachajców, osiedlone w liczbie 25.000 dusz w nizinach Kubanu, czarnego morza i rzek Nerbdszy i Adugamu, dnia 23. stycznia bezwarunkowo Cesarzowi i dostawiło 17 zakładników z najznakomitszych rodzi. W tym samym dniu złożyli przewodzący Natuchajców i najbliższa fortyfikacyi rosyjskiej ludność przysięgę wierności. Reszta mieszkańców składa przysięgę kolejno w warowniach Krymskoje, Konstantynowsk i Warenikowsk.

Księstwa Nadduajskie.

(Stan rzeczy w Serbii.)

Belgrad, 4go marca. Do *Pesctyńskiego Lloyd'a* piszą z serbskiej stolicy:

„Zwazywszy wszystko panuje w kraju całe niepomyślne usposobienie. Szemrzą sobie powszechnie, że musi przyjść do wybuchu, jak tylko stary książę Miłosz zamknie oczy. Stronnictwo Stewey liczy wielu zwolenników i nie sprzyja księciu następcy tronu. Książę Michał ma za to wojsko i inteligencyę po swojej stronie i występując spreżyście mógłby przeszkodzić wszelkim zamachom rewolucyjnym. Zawsze jednak zachodzi wątpliwość, czy książę Michał w chwili wazących się na szali wypadków potrafi w samej rzeczy postąpić spreżyście. Książę Alexander Karagiorgiewicz przekonał się przed swą abdykacyą, że i najwierniejsze wojsko nie wiele pomoże, jeśli wola i spreżyłość naczelnego wodza nie odpowie jego oczekiwaniom. Książę Miłosz urodzony w r. 1780 w Dobrynie, liczy dziś lat 80. Przed niewielu dniami kazał pochowane w cerkwi sreńskiej pośmiertne zwłoki swej małżonki Lubicy przenieść do Belgradu, z czego wnoszą, że sam już oswoił się z chwilą, która po tak długim i burzliwym zyciu ma mu wieczny zapewnić spoczynek. Nocne schadzki w politycznych zamiarach zwróciły na siebie uwagę władz, a szczególnie czynną i gorliwą okazuje się prefektura miejska, czuwając nad wypadkami, które w niedalekiej przyszłości.”

Grecya.

(Budzet. — Ułatwienie w handlu. — Budowle w Atenach.)

Ateny, 24. lutego. Budzet przychodów i rozchodów przedłożono izhom. Wydatki obliczono na 23.000.192 drachm.

Zniżenie w Anglii cła od przywozu rodzenków drobnych z 15 na 7 szylingów od 10 celnarów, przyjęto w Grecyi z wielką radością. Rząd grecki ułatwił także i z swojej strony produkcję i handel tych rodzenków, gdyż podatek zwykły i stały od nich zmniejszył na 15 drachm od 10 celnarów, a opłatę wywozową na 5 drachm. W ogóle jednak jest produkcya tych rodzenków nierównie większa od wywozu i konsumeyi krajowej; dlatego też zawiązało się w Patras stowarzyszenie dla zawiązania stosunków handlowych z różnemi państwami, i odstawienia tam rodzenków korynekich.

Ateny zabudowane być mają według nowego planu miejskiego. Dla wybudowania ulic głównych postanowił rząd zaliczyć znaczną sumę municypalności. Pctad zmieniało każde ministerjum plan ten według swego zdania i upodobania, lecz teraz naradza się nad nim komisya złożona z budowniczych, geometrów, lekarzy i z burmistrza ateńskiego, i wkrótce przedłożony być ma do potwierdzenia królewskiego.

Wyspy Jońskie.

Korfu, 29go lutego. Gazecie tryestyńskiej donoszą teraz z Korfu, że parlament joński przyjął wprawdzie wniosek względem znizenia cła wywozowego od rodzynków, ale lord nadkomisarz nie potwierdził tej uchwały, niechęć — jak powiada w swoim poselstwie — porzucić pewnych źródeł dochodu dla niepewnych.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Modena, 10. marca. Duchowieństwo Piazecy doręczyło jenerałnemu intendantowi adres do Króla Wiktora Emanuela.

Najnowsza poczta zamorska.

Paropływ Lloyd'a „America“, który wczoraj (12go) zawinął do Tryestu, przywiózł wiadomości z Kalkuty z 8go a z Bombaju z 9. lutego.

Z **Jawy** donoszą pod dniem 23. stycznia: Dyakowie napadli paropływ holenderski pod rozkazami kapitana Vanos, ale odparto ich. Na Banjermassing uderzyło 2000 ludzi, ale atak ich nie powiódł się; kobiety i dzieci wyprawiono z miasta do Jawy; jenerał van Switen otrzymał rozkaz wyruszyć z wszystkimi wojskami z Boni do Banjermanssing. W Dżoejakarte odkryto między szwajcarskimi żołnierzami spisek w zamiarze podpalenia fortów.

W **Auribonie** znaleziono list, który zagraża śmiercią wszystkim Europejczykom tamtejszym. De Witt odjechał z Batawii do Siamu, gdzie nastąpi zawarcie traktatu. Najwyższy trybunał sądowy potwierdził wyrok na wydawcę dziennika *Handelsblad* w Batawii.

Z **Hongkongu** donoszą pod dniem 26. stycznia: W Fuchao pomagały okręta angielskie Chińczykom w walce z korsarzami. W Nangasaki i Yokuhami srożyły się straszne pożary, przezem kupcy europejscy ponieśli znaczne szkody.

Przegląd

spostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w miesiącu lutym 1860.

Średni stan barometru był 324^{''}141 miary paryskiej przy temperaturze 0.

Najwyższy 331^{''}36 dnia 25. w południe.

Najniższy 319^{''}37 dnia 6. wieczorem.

Średnia temperatura była — 1^o87 R.

Najwyższa + 3.^o6 dnia 1. w południe.

Najniższa — 9.^o9 dnia 26. zrana.

Średnia wilgoć powietrza wynosiła 86.87 pr. C.

Największa 100.0 dnia 2. zrana.

Najmniejsza 67.5 dnia 6. w południe.

Całkiem pogodny dzień był tylko 1; mało pochmurny także 1; bardzo pochmurnych było 7; całkiem poeppnych 20; mgła była w 3 dniach, mróz w 29 a z tych 19 bez odwilży.

Śnieg i deszcz padał w 20 dniach z tych śnieg w 19; wysokość niestopionego śniegu wynosiła 348^{''}—29^{''}, a wysokość całego atmosferycznego osadu 26^{''}14.

Wiatr dzielił się w następujący sposób: Pn. 16, Pn.-Z. 4, Z. 35; Pd. Z. 1, Pd.-W. 7, W. 5, Pn.-W. —; siła jego była w ogóle mierna, tylko 7go była burza zachodnia.

Z codziennych spostrzeżeń na rozmaitych instrumentach meteorologicznych przedstawia się następujący przegląd: Codzienny średni stan barometru podniósł się z 319^{''}990 dnia 1go na 327^{''}700 dnia 4go; spadł 6go nagle na 320^{''}870 a 7go na 320^{''}627, podniósł się do 13go na 325^{''}697, spadł 20go znowu na 320^{''}520, podniósł się 23go nagle, doszedł 25go do 331^{''}267, ale zaraz 27. spadł na 322^{''}743. Średnia temperatura dzienna spadała z + 2.^o27 dnia 1go zaraz na drugi dzień niżej 0, a do 14go na — 6.^o23, podniosła się do 21go na + 1.^o47, spadała 25go na — 5.^o07, a 29go podniosła się na + 1.^o33. Średni nacisk pary spadał z 1^{''}93 dnia 1go na 0^{''}99 dnia 26go z małemi zmianami, a 29go podniósł się na 1^{''}84. Średnia wilgoć powietrza chwiała się między 92^{''}87 pr. C. dnia 18go i 78.73 dnia 26go, ale stała po największej części nad 85 pr. C. Wiatr zmieniał się w pierwszych 20 dniach między Pn. i Z., a w ostatnich dniach przetrzucił się na Pd. i Pd.-W. Największa wysokość śniegu w 24. godzinach wynosiła 60^{''} dnia 15go. największa ilość wody 4^{''}34 dnia 2go. Średni stan Ozonometru podniósł się z 8.10 dnia 1go na 10.00 dnia 9go, i niespadł już niżej jak na 8.40 dnia 19go. Średnia elektryczność powietrza była w ogóle nieznaczna, tylko 1go podniosła się na 4.5 a 29go na 4.3. Podobnie było z elektrycznością ziemi. D. R.

Spostrzeżenia mete rologiczne we Lwowie.

Dnia 14. marca.

Pora	Barometr w mierze waltowy do 0° Reaum	Stwierzenia według Reaum	St. powietrza wilgoćnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	324 72	- 6 3'	93.7	południowy sł	jasno
2. god. po p. d.	324 74	+ 1 7'	75.9	" "	pochmurno
10. god. wiecz.	324 69	- 1 0'	83.6	" "	"

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. marca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Lichtenberg Artur, c. k. rotm., z Wiednia. — Łodyński Stanisław, z Milatyna.

Hotel Langa: Br. Schloysnik Teodor, c. k. pułkownik, z Gródka. — Bartsch, c. k. rotm., z Jaworowa

Hotel angielski: Pajaczkowski Nare., c. k. kom. obw., z Sambora.

Hotel krakowski: Zwolski Jul., z Bryńca górnego. — Winnicki Ludwik, z Wierzbicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. marca.

PP.: Birtus, c. k. kapitan, do Tarnopola. — Glockner, c. k. kapitan, do Turynki. — Traczewski Piotr, do Brzozowa. — Rubczyński Alfred, do Zaleszczyk. — Soroczyński Romuald, do Choronowa. — Schlam Ludwik, do Grobli. — Wiktor Walenty, do Faliszówki. — Wierchlejski Hilary, do Radymna. — Garapich Władysław, do Cebrowa. — Ochocki Józef, do Przewerska. — Ober-

tyński Wacław, do Żółkwi. — Grabiński Henryk, do Bratkowic. — Haywas Karol, c. k. porucznik, do Izakowa.

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „Adryanna Lecouvreur,” dramat z francuskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 15. marca.

	wal. austr.	gotówka		towarem	
		zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski		6	20	6	25
Dukat cesarski		6	23	6	27
Półimperyj zł. rosyjski		10	67	10	83
Rubel srebrny rosyjski		2	5	2	9
Talar pruski		1	96	2	2
Polski kurant i pięciozłotówka		—	—	—	—
Galic. listy zastawne za 100 zł.	bez kuponów	84	75	84	63
Galic. obligacje indemnizacyjne		70	57	71	25
5% Pożyczka narodowa		76	95	77	80

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 15. marca		zl.	cent.
Instytut kupił przez kuponów 100 po	wal. austr.	84	25
„ przedał „ „ 100 po		—	—
„ dawał „ „ 100		—	—
„ żądał „ „ 100		84	75
Wartość kuponów od 100 złr.		—	86 1/2

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 15. marca.
Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 77 80. Metaliki po 5% za 100 zł. 69 30; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akeye. Banku narodowego sztuka 862.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 190.60; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.
Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.
Wexlowy. Augsburg za 100 zł. poluda. niemieck. waluty 113.75. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 132 65. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.
Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 28, dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 12. marca.

1. Dług publiczny.		2. Stan oblig. domestykaln.		3. Akeye.		4. Listy zastawne.		5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.		6. Losy.	
A. Państwa.	pien. towar.	po 5%	pien. towar.	Banku nar.	pien. towar	6let. po 5%	100 zł. m. k.	Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	100 zł. w. a.	Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	Transport towarów
W austr. wal. po 5%	64.75 65.25	po 4%	68.— 69.—	Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	124.— 126.—	10 „ 5%	92.75 93.—	Kol. półn. po 100 zł. m. k.	102.— 102.50	Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	Razem
Z pożyczki narod. po 5%	77.70 77.80	po 3 1/2%	53.— 54.—	Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	192.20 192.40	los. po 5%	91.— 91.50	Kol. lomb. wen. po 500 fr.	102.— 102.50	427.048	wal. aust.
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.00 —	po 3%	45.— 46.—	Półn. kolei po 1000 zł. m. k.	1958 — 1958	na 12 m. 5%	88.60 88.80	Kol. Gloggn. za 100 zł.	82.50 83.—	469.254	centnary celne
Metaliki po 5%	69.30 69.50	po 2 1/2%	39.— 40.—	Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	263.50 264.—	za 100 zł.	84.— 84.50	Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	103.— 103.50	117.094	wal. aust.
„ 4 1/2%	61.— 61.50	po 2%	32.— 33.—	Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	172.50 173.—	po 5%	88.60 88.80	Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	127.50 128.50	16	zl. c.
„ 4%	54.75 55.—	po 1 3/4%	26.— 27.—	Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	132.50 133.—	po 5%	84.— 84.50	Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.— 37.50	148.224	cent.
„ 3%	41.— 41.50	„ 1%	22.— 23.—	Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.— 105.—	„ 5%	88.60 88.80	„ „ „	— —	148.866	85
„ 2 1/2%	34.50 35.—	„ 1/2%	22.— 23.—	Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą (50%)	153.50 154.50	„ 1%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	14
„ 1%	13.80 13.90	„ 1%	22.— 23.—	Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 80 zł. (40%)	102.— 102.50	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Przez. do wylos. z r. 1834	395.— 400.—	„ 1%	22.— 23.—	Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	24.— 26.—	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
„ 1839	123.— 123.50	„ 1%	22.— 23.—	dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55.— 60.—	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
„ 1854	105.— 105.50	„ 1%	22.— 23.—	Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	640.— 660.—	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Renty Como po 42 lir. aus.	15.75 16.—	„ 1%	22.— 23.—	Kolej Aussig. Ciepl. po 200 zł. m. k.	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Wylos. obl. dawn. długu państ.	po 5% 68.— 69.— „ 4 1/2% 59.— 60.— „ 4% 54.— 55.— „ 3 1/2% 45.— 46.— „ 3% 62.— 64.— „ 2 1/2% 60.— 61.— „ 2% 52.— 52.50 „ 1 3/4% 46.— 47.— „ 1% 40.— 41.— „ 1/2% 68.— 69.— „ 1/2% 59.— 60.— „ 4% 53.— 54.—	„ 1%	22.— 23.—	Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Przez. do los. obl. dawn. długu państ. z proc. w kraju	po 5% 68.— 69.— „ 4 1/2% 59.— 60.— „ 4% 54.— 55.— „ 3 1/2% 45.— 46.— „ 3% 62.— 64.— „ 2 1/2% 60.— 61.— „ 2% 52.— 52.50 „ 1 3/4% 46.— 47.— „ 1% 40.— 41.— „ 1/2% 68.— 69.— „ 1/2% 59.— 60.— „ 4% 53.— 54.—	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
dtto. z procent za granicą	po 5% 68.— 69.— „ 4 1/2% 59.— 60.— „ 4% 54.— 55.— „ 3 1/2% 45.— 46.— „ 3% 62.— 64.— „ 2 1/2% 60.— 61.— „ 2% 52.— 52.50 „ 1 3/4% 46.— 47.— „ 1% 40.— 41.— „ 1/2% 68.— 69.— „ 1/2% 59.— 60.— „ 4% 53.— 54.—	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
B. Krajów koronnych		„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Niższej Austrii	89.50 90.—	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Węgier	72.25 72.75	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Ban. Tem., Krowcy i Sławonii	70.50 71.—	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Galicyi	70.75 71.25	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Bukowiny	69.75 70.—	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Siedmiogrodu	69.75 70.—	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Innych krajów kor.	87.— 94.—	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Z klauz los r. 1867	— —	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Lom. wen. poz. z r. 1850	— —	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—
Wen. pożyczka z r. 1859	79.— 79.50	„ 1%	22.— 23.—	„ „ „	— —	„ 1/2%	84.— 84.50	„ „ „	— —	—	—

KRONIKA.

(Sprzedaż zabranych okrętów.) Według urzędowego wykazu francuskiej administracji mostów i dróg posiada Franeya 400 portów morskich mianowicie 86 na Kanale, 231 na atlantyckim oceanie, 82 na morzu śródziemnym, 145 na wyspach oderwanych, 79 u wybrzeży wysp większych a 176 u usć rzek do morza. W r. 1850 obejmował ogólny ładunek żeglugi morskiej i wybrzeżnej 10,800.000 heczek, w r. 1855 wynosił ładunek ten 15,800.000 heczek. Na to dostawiła Marsylia 3,100.000, Havre 2,100.000, Bordeaux 1,150.000 heczek, Nantes, Rouen, Dunkierka, Cette, Calais, Dieppe, Boulogne, Toulon, Caen, Honfleur, Arles, Brest dostawiają od 200.000 do 7,000.000 heczek, zaś 12 miast jak Cherbourg, La Rochelle, St. Malo, Rochefort, Tonnay, Charente, Blaye, St. Nazaire, Granville, Lorient, Bastia, Boue i Bayonne tylko 100 000 do 200 000, 12 innych miast od 50 000 do 100.000 heczek a reszta mniej.

(Prace literackie Bonapartów) Wielu członków rodziny Bonaparte popisywało i popisuje się dzisiaj na polu literackim. Najstarszy brat Napoleona I. Józef Bonaparte, Król Neapolu a później Hiszpanii wystąpił publicznie jeszcze w r. 1799 z romanssem „Moyna.” Lucyan Bonaparte znakomity mowca ale mierny poeta napisał znacznie później powieść „Stellina” i poemat epiczny „Cyrneida” czyli Ocalenie Korsyki (wyspa Korsyka zwala się dawnemi czasy Cyrnos.) Oprócz tego wydał jeszcze drugi poemat epiczny „Karol Wielki czyli księciu oswoobodzony,” gdzie ganił Napoleona a wynosił Burbonów, za co od Papieża otrzymał tytuł księcia Kanino. Jemu także przypisują powszechnie wydaną w roku 1826 broszurę „Napoleon i jego spółcześni.” Ludwik Bonaparte, Król holenderski, ojciec dzisiejszego Cesarza wydał dzieło politycznej treści pod tytułem: „Historyczne dokumenta i uwagi nad rządem Ludwika Bonapartego w Holandyi” a nieco później romans „Marya, cierpienia miłości czyli Holendrzy.” Achilles Murat przesiedliwszy się w r. 1821 do Ameryki ogłosił kilka znakomych dzieł, z których dwa: „Listy z północnej Ameryki” i „Konstytucya Stanów zjednoczonych” przełożone są na obce języki. Daleko więcej

zaś będzie mogła powiedzieć polomność o literackich pracach dzisiejszego Cesarza Napoleona III.

(Wyprawa naukowa do Kaukazyi.) Kaukaski wydział ces. geograficznego towarzystwa w Petersburgu wezwał rosyjskiego akademika Dorna, ażeby przedsięwziął naukową podróż na Kaukaz dla wyjaśnienia stosunków lingwistycznych. Głównym celem podróży ma być studyum narzeczy irańskich na Kaukazie; prócz tego ma pan Dorn korzystać z tej sposobności i zwiedzić pograniczne dystrykta perskie Gilan i Masanderan dla dalszego ich zbadania we względzie archeologicznym i geograficznym.

W y k a z

Jochodów na c. k. uprzyw. galicyjskiej żelaznej kolei „Karola Ludwika”
Przestrzeń obrotu 23 mil.

Miesiąc	Komunikacja osób		Transport towarów		Razem	
	Liczba podróży	wal. aust.	centnary celne	wal. aust.	wal. aust.	cent.
Luty 1860	18 011	28 495 99	427.048	119 728 68	148 224	85
Do tego od 1. do 31. stycznia 1860	18 820	31.771 98	469.254	117.094 16	148.866	14

Razem [36.831 | 60.267 | 97 | 836 302 | 236.823 | 2 | 297.090 | 99
Dochód brutto wynosił w lutym 1859 r. (za przestrzeń 23 mil) 94.388 | 68

*) Oprócz tego przewieziono 19.983 centnarów celnych rozmaitych przesyłek własnego zarządu bez obliczenia należności transportowej

Wiedeń, 1. marca 1860.

C. k. uprzyw. galicyjska kolej żelazna „Karola Ludwika”.